

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 17C/56/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814214314
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Robert Šorl PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3814214314.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudcom JUDr. Robertom Šorlom, PhD. v právnej veci navrhovateľky: F. H., narodená XX.X.XXXX, zastúpená H. Y., narodeným X.X.XXXX, obaja bytom J. XX, P. proti odporcovi: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Kubániho 16, Bratislava o neplatnosť zmluvy takto

rozhodol:

Návrh sa **z a m i e t a**.
Odporcovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 29.7.2014, upraveným na výsluchu dňa 8.9.2014 a následne na pojednávaní dňa 20.4.2015 proti odporcovi domáha určenia toho, že (i) zmluva o revolvingovom úvere uzavretá medzi odporcom ako veriteľom a navrhovateľkou ako dlžníkom č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 2.9.2013 je v celom rozsahu neplatná a (ii) navrhovateľka je povinná zaplatiť odporcovi 766,77 eur.

Odporca sa k doručenému návrhu vyjadril prostredníctvom svojej advokátky podaním doručeným súdu dňa 20.4.2015, pričom žiadal návrh zamietnuť tvrdiac, že na ňom nie je naliehavý právny záujem.

Súd vykonal dokazovanie všetkými účastníkmi navrhnutými dôkazmi, a to zmluva o úvere (čl. 3 - 4), oznámenie o schválení úveru (čl. 7), výpis z účtu (čl. 8), doklady o zaplatení (čl. 39 - 41), listinami zo spisu Okresného súdu Prievidza sp.zn. 14C/2/2015 (žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku, rozhodcovský rozsudok, žaloba). Z vykonaného dokazovania boli zistené nasledovné, medzi účastníkmi konania nesporné skutočnosti:

Odporca ako veriteľ a navrhovateľka ako dlžník uzavreli dňa 2.9.2013 zmluvu, na základe ktorej mal odporca poskytnúť navrhovateľke úver vo výške 1.500,- eur, pričom navrhovateľka mu mala na vrátenie úveru a zaplatenie úroku zaplatiť 42 splátok vo výške 80,37 eur, a to na základe toho, že v zmluve bolo dohodnuté, že úver sa poskytuje za úrok vo výške 70,01 % ročne, predpokladaná ročná percentuálna miera nákladov predstavuje čiastku 63,32 % a priemerná ročná percentuálna miera nákladov predstavuje 46,06 %. Okrem toho bolo v zmluve dohodnuté, že odporca poskytne navrhovateľke službu spočívajúcu v možnosti odkladu troch splátok za odplatu 215,75 eur. Následne odporca navrhovateľke oznámil, že jej poskytuje úver vo výške 1.230,- eur, pričom navrhovateľka mu mala na vrátenie úveru a zaplatenie úroku zaplatiť 42 splátok vo výške 65,90 eur, a to na základe toho, že úver sa poskytuje za úrok vo výške 70,01 % ročne, predpokladaná ročná percentuálna miera nákladov predstavuje čiastku 69,67 % a priemerná ročná percentuálna miera nákladov predstavuje 46,06 %, pričom odplata za poskytnutie vyššie dojednanej služby predstavuje čiastku 176,95 eur. Na základe týchto úkonov odporca navrhovateľke na účet zaslal čiastku 1.053,05 eur, ktorá je zrejme rozdielom čiastky 1.230,- eur a 176,95 eur. Navrhovateľka odporcovi následne vo svojich splátkach zaplatila čiastku 286,28 eur.

Odporca sa svojich práv proti navrhovateľke domáhal v rozhodcovskom konaní, pričom rozhodcovský súd vydal rozsudok, ktorého zrušenia sa navrhovateľka proti odporcovi domáha v inom súdnom konaní. Podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

O návrhu navrhovateľky súd rozhodol tak, že ho zamietol podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, keďže na ňom nie je naliehavý právny záujem. Z návrhu je zrejmé, že navrhovateľka sa proti odporcovi domáha neplatnosti uzavretej zmluvy a toho, aby súd určil, že odporcovi je povinná zaplatiť len rozdiel toho, čo jej odporca poslal na účet s tým, čo mu ona zaplatila. Na takýchto určeníach nie je naliehavý právny záujem, keďže navrhovateľke nič nebráni v tom, aby svoje práva vykonala takým spôsobom, že odporcovi zaplatí len to, o čom je presvedčená, že mu je povinná zaplatiť a rovnako odporkyni nič nebráni ani v tom, aby svoje právo voči odporcovi vykonala tak, že odporcovi nezaplatí to, o čom si je vedomá, že mu nie je povinná zaplatiť. Pre prípad toho, že by odporca nebol rovnakého právneho presvedčenia ako navrhovateľka a uplatnil by si svoje práva na zaplatenie dohodnutej peňažnej čiastky proti navrhovateľke na súde alebo na rozhodcovskom súde, navrhovateľke nič nebráni v tom, aby sa svojho právneho presvedčenia o neplatnosti zmluvy domáhala v takomto súdnom alebo rozhodcovskom konaní, resp. následne by sa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku, čo v konečnom dôsledku aj robí. Naliehavý právny záujem na určení práva alebo neplatnosti právneho úkonu je len vtedy, ak takéto určenie nemožno dosiahnuť v inom súdnom konaní, v ktorom si účastníci môžu uplatniť svoje práva alebo sa brániť voči uplatneným právam druhého účastníka právneho vzťahu. O takýto prípad vo veci návrhu navrhovateľky nejde, a preto na ňom nie je naliehavý právny záujem. Na tomto závere nemení nič ani to, že v prípade navrhovateľky ide vo vzťahu k odporcovi o spotrebiteľku podľa predpisov hmotného práva, keďže naliehavý právny záujem je inštitút procesného práva, ktorý je celkom indiferentný vo vzťahu k uplatňovanému hmotnému právu. To, že naliehavý právny záujem nerozlišuje medzi navrhovateľom spotrebiteľom a iným navrhovateľom vyplýva z toho, že i spotrebiteľ si môže uplatniť svoje práva ako každý iný účastník, v tomto prípade, ak sa voči nemu bude druhá strana domáhať plnenia, na ktoré nemá právny nárok. Pripustenie naliehavého právneho záujmu v takomto prípade by viedlo k absurdnému záveru o tom, že súdy by museli vecne preskúmavať platnosť akýchkoľvek, a teda všetkých spotrebiteľských právnych vzťahov bez ohľadu na to, či by si dodávateľia vôbec chceli uplatňovať svoje práva, resp. či by dojednanie takýchto podmienok bolo významné pre povinnosti zmluvných strán. Iným absurdným prípadom by sa tak spotrebiteľ mohol napríklad proti dodávateľovi domáhať určenia svojho vlastníckeho práva k veci, ktorú si práve kúpil u dodávateľa, ktorý by jeho vlastnícke právo žiadnym spôsobom nespochybňoval. Navrhovateľke bolo v priebehu konania viackrát uvedené, že na jej návrhu nie je naliehavý právny záujem, pričom navrhovateľka na takéto právne posúdenie reagovala tak, že na podanom návrhu trvala a naliehavý právny záujem odôvodňovala prebiehajúcim rozhodcovským konaním. Tento argument danosti naliehavého právneho záujmu neobstojí, keďže navrhovateľka má všetky možnosti uplatniť si svoje práva v rozhodcovskom konaní, prípade v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Z uvedeného je zrejmé, že jediným dôvodom, pre ktorý by mala mať navrhovateľka za daný naliehavý právny záujem, je to, že je vo vzťahu k odporcovi spotrebiteľom. Takýto dôvod naliehavosti právneho záujmu však nemá žiaden normatívny základ, keďže právne predpisy v žiadnom ustanovení danosť naliehavého právneho záujmu spotrebiteľa na určovacích návrhoch nestanovujú. Opačný výklad, ktorý možno tušiť i zo zástupcom navrhovateľky ako správneho označovaného súdneho rozhodnutia

vedeného na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn. 16C/113/2014, v ktorom bolo vyhovené obdobnému návrhu zástupcu navrhovateľky ako navrhovateľa, je výsledkom nenormatívnej úvahy, teda úvahy, ktorá nemá žiaden základ v ustanovení zákona a je skôr výsledkom aplikácie v procesnom práve nikde bližšie nevyjadrenej „zásady ochrany spotrebiteľa.“ Táto „zásada“ často vedie k zjednodušeniam, ktorých produktom je záver, že účastníkovi, ktorý je spotrebiteľom, treba vyhovieť vo všetkom, teda aj v prelomení zásady naliehavého právneho záujmu pri určovacích návrhoch, resp. že každý návrh spotrebiteľa treba považovať za oslobodený od súdneho poplatku, keďže čohokoľvek sa spotrebiteľ domáha, treba to bez ďalšieho považovať za domáhanie sa ochrany práva spotrebiteľa podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona o súdnych poplatkoch. Takéto zjednodušenie však akceptovať nemožno, keďže môže viesť neprímeranému nárastu návrhov, v ktorých sa spotrebiteľia proti dodávateľom budú domáhať určenie svojich individuálnych právnych vzťahov k dodávateľom, a to bez toho, aby sa dodávateľia v týchto právnych vzťahoch proti spotrebiteľom domáhali svojich domnelých práv. V občianskom súdnom konaní namiesto toho však treba vždy rozhodovať o návrhoch na plnenie, a len výnimočne o návrhoch na určenie. Práve to je základným účelom naliehavého právneho záujmu, ktorý má zabrániť tomu, aby súdy rozhodovali o nič neriešiacich určovacích návrhoch. Veď i prípadné pozitívne rozhodnutie súdu o návrhu navrhovateľky v tomto konaní, odporcovi nemôže zabrániť v tom, aby sa svojich práv domáhal v konaní o splnenie povinnosti navrhovateľky, v ktorom budú mať účastníci opačné postavenie. Konečne v takomto konaní môže navrhovateľka ako odporca rozvinúť všetky svoje argumenty, na základe ktorých dochádza k záveru, že je navrhovateľovi povinná zaplatiť len rozdiel toho, čo jej odporca poslal na účet s tým, čo mu ona zaplatila.

Napriek tomu, že súd je od začiatku konania toho názoru, že na návrhu navrhovateľky nie je naliehavý právny záujem, s ohľadom na to, že sa objavujú názory o tom, že na obdobných určovacích návrhoch je naliehavý právny záujem (rozhodnutie v konaní na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn. 16C/113/2014, možno i rozhodnutie odvolacieho súdu v tomto konaní, ktorým bolo zmenené rozhodnutie súdu prvého stupňa o tom, že navrhovateľke nebolo priznané oslobodenie od platenia súdneho poplatku) súd vykonal dokazovanie zamerané na platnosť zmluvy uzavretej medzi navrhovateľkou a odporcom a na to, či je navrhovateľka povinná zaplatiť odporcovi len rozdiel toho, čo jej odporca poslal na účet s tým, čo mu ona zaplatila. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že predmetom zmluvy uzavretej medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom bolo poskytnutie úveru vo výške 1.230,- eur za odplatu spočívajúcu v zaplatení úroku vo výške 70,01 % ročne. Okrem toho zmluva obsahovala dojednanie, podľa ktorého mala navrhovateľka zaplatiť odporcovi odplatu za „službu“ spočívajúcu v možnosti odkladu troch splátok vo výške 176,95 eur, pričom táto odplata bola splatná dňom uzavretia zmluvy, čo odporcovi umožnilo to, že navrhovateľke v skutočnosti neposkytol úver vo výške 1.230,- eur, ale na účet navrhovateľky poskytol len čiastku 1.053,05 eur. Vychádzajúc z týchto dojednaní účastníkov súd dospel k záveru, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi je neplatná, a to z toho dôvodu, že sa prieči dobrým mravom a obchádza zákon. Je v rozpore s dobrými mravmi, ak je v zmluve o úvere dohodnuté také dojednanie, ktoré veriteľovi umožňuje nevyplatiť dlžníkovi celý úver, na základe dojednaní podľa ktorého sa bezprostredne po uzavretí zmluvy stáva splatným záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu za službu, ktorej podstatou je odloženie splatnosti troch z 42 splátok úveru, keďže ide o odplatu za simulovanú službu, ktorá je bez akéhokoľvek významu pre záujmy dlžníka, ktorému je poskytovaný úver a výška tejto odplaty predstavuje takmer 15 % dohodnutého úveru. Okrem toho takéto ustanovenie v zmluve obchádza ustanovenia zákona, konkrétne § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, podľa ktorých musí byť v zmluve o spotrebiteľskom úvere vyjadrená ročná percentuálna miera nákladov, keďže je zrejmé, že takáto odplata výrazným spôsobom deformuje správnosť v zmluve vyjadrenej ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorá bola v zmluve vyjadrená na 69,67 %, teda sumou nižšou ako bola úroková sadzba, hoci po započítaní uvedeného poplatku bola ročná percentuálna miera nákladov nepochybne vyššia, a to v dôsledku toho, že odporcovi nebol poskytnutý úver v dohodnutej výške. Odporca navrhovateľke poskytol ako úver čiastku 1.053,05 eur, pričom navrhovateľka odporcovi zaplatila čiastku 286,28 eur. Preto je správne to, čoho sa navrhovateľka domáha v tomto konaní, teda, že zmluva uzavretá s odporcom je neplatná a že je odporcovi povinná zaplatiť len čiastku 766,77 eur. Na takomto návrhu však nie je naliehavý právny záujem, keďže to, koľko je povinná zaplatiť navrhovateľka odporcovi, možno rozhodnúť len v konaní, v ktorom sa splnenia tejto povinnosti voči navrhovateľke bude domáhať odporca a nie naopak.

Odporca, ktorý žiadal návrh zamietnuť, bol v konaní úspešný, a preto má proti navrhovateľke právo na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Súd však odporcovi náhradu trov konania nepriznal, a to podľa § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa videl v tom, že navrhovateľka sa v zásade domáhala toho, čo je správne

a k zamietnutiu jej návrhu došlo len v dôsledku nedostatku naliehavého právneho záujmu, pričom je zrejmé, že základnou príčinou nezhôd medzi účastníkmi je formulárová zmluva odporcu. Okrem toho je zrejmé, že k zotrvávaniu navrhovateľky na jej nedôvodnom návrhu prispelo nielen konanie odporcu, ktorý sa svojich nedôvodných nárokov domáha v rozhodcovskom konaní, ale aj to, že jej bolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a bolo vyhovené obdobnému návrhu jej zástupcu v inom súdnom konaní. Súd prihliadol i na to, že odporca sa k návrhu vyjadril až svojím podaním doručeným súdu v deň pojednávania, hoci k návrhu sa mal vyjadriť do desiatich dní od doručenia návrhu, ku ktorému došlo už 26.2.2015.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Prievidza do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.